

TOEKOMSTPLAN: samen bouwen aan een leefbare wereld

*Dit document is een geactualiseerd concept, opgesteld door de **Werkgroep Politiek**. Het bouwt voort op het eerdere **Tienpuntenplan** van Grootouders voor het Klimaat, en vertaalt die visie naar de realiteit van vandaag.*

1. Klimaatrechtvaardigheid en strategische autonomie zijn noodzakelijk

Een rechtvaardig klimaatbeleid is essentieel voor maatschappelijk draagvlak en politieke stabiliteit. Als de kosten van klimaatbeleid als oneerlijk worden ervaren, verliest de transitie haar legitimiteit.

2. Neem de Grondwet serieus – Klimaatrecht is mensenrecht

Artikel 21 van de Grondwet verplicht de overheid zorg te dragen voor een leefbare omgeving.

3. Versterk vergunningverlening, toezicht en handhaving – voor milieu én gezondheid

Recente ontwikkelingen rond Tata Steel en Chemours maken pijnlijk duidelijk dat de huidige vergunningen burgers onvoldoende beschermen tegen klimaatvervuiling, milieuschade en gezondheidsrisico's.

4. De vervuiler betaalt – een noodzaak voor gezondheid, rechtvaardigheid en geopolitieke stabiliteit

In een tijd waarin de gevolgen van klimaatverandering steeds zichtbaarder worden – van droogte en overstromingen tot verlies aan biodiversiteit en schade aan volksgezondheid – is het niet langer houdbaar dat vervuiling goedkoop is, en verduurzaming duur.

5. Versterk wettelijke normen – bouw aan een duurzame industriepolitiek

Subsidies domineren nog steeds het klimaatbeleid, terwijl wettelijke normen en verplichtingen meer effect en rechtszekerheid bieden. De groene transitie vraagt om een gecoördineerde industriepolitiek.

6. Versnellen energietransitie: goedkoper, gezonder, dichterbij de mensen en geopolitiek noodzakelijk

De energietransitie is geen abstract toekomstplan meer, maar een dringend vereiste in het licht van de klimaatcrisis, geopolitieke spanningen en de groeiende economische ongelijkheid.

7. Versnellen naar natuurinclusieve en circulaire landbouw: gezond voedsel, gezonde bodem, gezond klimaat

Een toekomst voor boeren binnen de draagkracht van natuur en klimaat.

8. Maak de duurzame gebouwde omgeving voor iedereen betaalbaar en leefbaar

De transitie naar een klimaatneutrale gebouwde omgeving is onmisbaar voor het behalen van de klimaatdoelen, maar verloopt nog te langzaam en ongelijk. De warmtetransitie vraagt om fundamentele omschakeling: van aardgas naar duurzame, collectieve en individuele alternatieven.

9. Maak de industrie circulair, schoon en klimaatneutraal – binnen planetaire grenzen

Het huidige beleid probeert met mega subsidies bestaande industrie in Nederland te houden zonder zich ernstig af te vragen of een activiteit op lange termijn nodig of haalbaar is.

10. Zorg voor klimaatneutrale mobiliteit – inclusief, efficiënt en internationaal verbonden

De transitie naar klimaatneutrale mobiliteit stokt, terwijl fossiele auto's dominant blijven en het OV wordt afgebouwd. Toegankelijke en betaalbare bereikbaarheid is cruciaal zodat iedereen kan meedoen.